

۱۵۵ نیکو خیر کائمه

قصیده و تعلیت ساگرہ بندگان طالی متعالی حضور پنور تھودون
فلاطون نام پیغمبر اعظم فتح جنگ منظفر الادولہ نواب
محبوب علیخان بہان نظام الملک صفیا جی سی۔ ای سی۔ آئی
خلد اللہ علیک و سلطاناً و افاض شری و احسانہ کذرانیہ داعی دولت
محمد عبدالغئی عربی مدرسی طالی اسکول پڑھ کئی۔

کہ آبیں بفردوں زابیں رسید
اگر درودتے عقبے دلخیال رسید
چراشمال بہ خام از شمال رسید
بانوں و راغ نضارت چو رکمال رسید
ز شرق رخت سفرست چون لشمال رسید
صحاب مشکب بد وشم بد شمال رسید
بیز کردن ایام بخشمال رسید
خوش است گری کہ از بہ خود فعال رسید
صاحب اشک فشامہ چو دیدہ یعقوب
صاحب سنجھہ اگنیت بر خلاف جنیل رسید

پیا کہ در دکن آن فصل برشکال رسید
اگر نہ گلکشہ و نیاست سر زمین دکن
چراشیم ز فردوس س هر سحر آمد
و دکن شدست بہشت بین تمام و کمال
صبا بشوق تماشای بلاغ و بستانش
بہشت و شوئی نیش ای غطفت ختم آرد
گزشت سال سیاه و حباب سرخ و پیدی
گریت ابر بیار می و باغ خدختان
صحاب اشک فشامہ چو دیدہ یعقوب
صحاب سنجھہ اگنیت بر خلاف جنیل

زده زیاد چو بر جو حسنه ز لال رسید
 من در طراوت او تا بیان و سال رسید
 نشد سفید سیا هی که از لیال رسید
 هوا کش دگه ابر کا علال رسید
 شکت ورده گو ای بین تعال رسید
 پال نیز شکش با نهال رسید
 که در جد اول تغیر پار سال رسید
 جات سخن شر گیاه و مل عیال رسید
 نامند و رکف ابر اسخه از ز لال رسید
 پیشک دامن ز لال دهیم ملال رسید
 که ز ده شکر پیانی با عتمال رسید
 که تر شدست چو باران با قصال رسید
 از نیکه آب چو آب خضر ز لال رسید
 نهال رسید خود وارد یپ سال رسید
 برع کرمه شتر نیز شال رسید
 که زیر پوشش خود از نیزه نهال رسید
 که برگ و بارتاباخ سفر زال رسید
 زکوبه ای چوز اغ تدره بال رسید
 رسله رسید میوه های نم که ز نهال رسید
 که هر دهیده از نرس جوانه سال رسید
 رباب ورده پیم ناله از پهله طال رسید

میان آب رسیدست صنعت را ود
 ز بکه ابر شب و روز صفتہ بار آمد
 پیش ابر سیا به پس پیده صح
 سحاب بو چوستقی پشت ترقی
 سحاب چون زن بند و سبوکه بر سرو
 ز دوش ابر چو افتاد از گرانباری
 چنان فیزو د بهر مدوں آب بال سال
 چو آب خضر نظیبات آب ابر سیا
 خصبر دل ماشق چو آب غزال
 ز فیض باشی بیان چون ز تردامن
 چنان رطوبت بیان و داد خدیلیست
 چمن بدش کند ز ابر شکش با رالی
 از نیکه با د چو ما د سیح بیان نخاست
 نبات را پن مرده روح نازه و مید
 ز کارگاه بیهاران فاش گلبن باع
 بکشید ز ابر سیا بالا پوشش
 چنان شکر و ترا آمد ظهور نشوونما
 برآمد از قصر خاک طولی سبزه
 قوای نامیه از بکه سخته کار آمد
 سحاب ورده چمن خلد و صوره اشیل
 چنان رمدز بچر رباب بود و کنون

تمام سپرہ زار سه شمال سید
 سک خواب گران حست پر کمال سید
 کہ کھستان رحیما ناش در خیال سید
 کہ تا خون شد و خون دو غزال سید
 شمالی مشجع کے از نہال سید
 زادت ابریماری با خکال سید
 زا بزرگ چبے رشته کمال سید
 فشار پر چہ زور یا بیت مال سید
 کہ دا اوریش زاد اربیل ہمال سید
 کہ ملک وجاه بوی انملک تعالی سید
 دماغ ملک دکن رازین شمال سید
 کہ دشمن و نعیہ از شحری شمال سید
 سرا پنه بودہ ما صنی ز تو جمال سید
 گز فرشته تو اند بین خصال سید
 کجا به مصیر عزیزی بین جمال سید
 نخ سید ترا از ره جمال سید
 که در درون توبت علی وال رسید
 کہ شد محبت و بھبوی ارکمال سید
 بزرگ مستر و باز انسان سید
 روان خلقت چور وی دخیال سید
 بنام و صح و شب و روشنہ ساکن

بمه نہال ز آب سید سبز آمد
 بروی نرگس خوابیده آب ز دخواب
 شد از سخوم پر الا ز اخیره رای حکم
 چنان شیمیم ز سبل شدت عنبر یار
 بو ز میں گلستان گلو نہ گونہ غرب
 کشیده در سخوم اپنے شب برشته صح
 ہوا کست ہمہ دستیابی مر وار
 چنان کوست گہر بار شاه دیادل
 خدا یکان سلاطین خدیودادگارے
 نظام ملک دکن شهر یارا صفت جا
 جنوب رشک شمال آمد از شمال تو
 سیدیمین دکن شرمی یمان را
 توان خبتر طفت بو دکن اسلامت
 خصال تو بندوست حدیث مج سلف
 تو یوسف دگری ورنہ یوسف کنعان
 سیدی می کہ سیاہی بر آقاب ز دست
 تو شیخ روی ازانی بزرگ لاذ آل
 پر کریست نظرت بعاشقی عسلی
 دولت بخت و بحال ضمیر مصلحت
 زبان کید چوتا م تو بسان آمد
 آغش تو خسیار کا باس حسنی

کفت تو گفت کراینکس نمال مال سید
 ز بیت تو تھاہ پورا لال سید
 بخیل تو چوکپت ان کو تو اک سید
 تراز لطف خداوند و اس جلال سید
 خجستگی پئے خلیع هب ابعال سید
 بیوست دشمنت از صلح و ز جمال سید
 کندور تیکه ز ظلم سیاہ سال سید
 کر لال ناطق و ناطق شبلکر لال سید
 پل نخط اگر لک را مال سید
 آبز دست تو از زان تراز نفال سید
 گبوش و گروں بد خواه و قمال سید
 پیر پر سخواست چو تو خمال سید
 چنان تقاعدہ مال مال مال سید
 ننانے منطق تو بزرگان لال سید
 کر سحر از ظلم محشرت حلال سید
 بروے شاہ مصیح چو خط و خال سید
 چانکیدا بسید عقدہ لال سید
 کر شنی طلت برخ لال سید
 قفر ز را سے میر تو بکال سید
 سواد نشیم راست بانقال سید
نقیل کتاب و ماند آف
 ز زنگ کر زندہ سریعن آبال سید

طبع کر از عنیم مال و ممال می ناید
 ز شوکت تو فرمیون بند بلاق شکوه
 بقدر بجاہ بلندت رسید کے کام
 چین جلالت چان و چان جلیل شکوه
 در بخت و تخت بلند تودا ام طلبہما
 بوجوہ است ز دریا و تنیخ دست است
 مکار م تو زد بہا سے خلق ماک ببرد
 مال ناملون و حمامت چان کرم کردی
 رسیم خام و زر بخیه اش رسید کردی
 که از جود تو از زندہ چون گبر آمد
 ز دست را تو جو ہر نیفت گر پتیخ
 ال برص نان سہ و مهر صلاح و مسا
 حاسب ارشدہ از گفت تو مال مال
 سر کلک تو آمد گبوش جذر اصم
 حرام آز بہہ آمد و لے کر امانت
 سواد خاماہ صورت طراز مشکینت
 رسید ز کلک سیاہت نکات خیثہ
 سواد روی ز را فشان و کندرون
 عطیار داز قلم تیره اوت سواد گرفت
 بخ خاماہ خوشید برباض حصہ
 ز میخ سبز در سخن ہر دہ بورا فیضت

<p>بجهن سکل و تماں پر پی شال سید پر پی و حور خواه بعدین دلال سید ذار نظام سرش را بطور شال سید ند ایاز سی محمودش این جمال سید نه بر منصه بهرام از مجال سید بزیب حامت و خاروز لفظان سید تر می شسر تو پساز گلعن نهال سید خیز راضی واده ای از نهال سید ز اتماع تو مکن بصید محال سید و ابتارن ^{لر} زندگانی پر شت هال سید که صورتش ز پولی با نصال سید عرض اگرچه رجوی را نصال سید حدوڑ زندگی خویش ره و پال سید پسچ زندگانی پیش پر شت هال سید ز فخرت چوبه تقاطع و قمال سید که پور زال پشت چو پر زال سید چو خش غزم تو در زم بحال سید حاصم پیر تو برد عوی قفال سید که شیر خوش پیش ره چون شال سید سیمام تو سرمه ادراست نصال سید لقطت کتله زیم تو در تماں سید با طغیک سند ترا محال سید </p>	<p>عروس شر ز مشاطلی دولت شاه کو که حور بیتی سست یا پی شال نه در هرات طلی شیر کرد هفت شش نبست خله سجاب بر قدم شن خبر کنگر د دولت فیروز فاره رویش تبارک الله ازین حرم نظام آصف جاه ز آبداری معنی و آبیاری کلک ضییر پس بگردامی پیش بین ترا محال آمد همکن ز فیض ایجاست پخان ز شیخ تو جسم عدو شدست دویم بزیده است ورض راحاست ای جویی ز بید برگ تو لزان چو برگ بید آمد بیچ زندگ چه اند بمرده می ماند هدو اگرچه شنجده بود موزون شد کجا رسیده افرسایب در و نمین تن بیک غان امل شد گران رکاب حل عدو گلند سر خود که محبت ^{لر} قاطع ز ضرب شیخ تو جوز آد و مکرا اقاد است ز سرم گرز تو سلا و خلک ^{لر} حل افکنده بر آفتاب تب ولزه از تو در خان ضنا حمی پسخ نسان در امیا بی بین </p>
---	---

ستم سخنند تر انفع از چال رسید
 ز قبر تو شرف مهر را و بمال رسید
 که صد صفحه اود بصفت نعال رسید
 ز قبر است که خشید لفروال رسید
 شهاب شاپ خشیده چون دال رسید
 آقاب چواز امر تو نزال رسید
 هر سخنچ لم نیل و هر چیز لا زمال رسید
 چنان شبیه برای تو دخیال رسید
 چکون دروی نکوئے مرا مثال رسید
 چنانکه شهر و عهد تو بی زوال رسید
 زاد شاد که شاه فلک محال رسید
 بایشین شه مشتری فضال رسید
 ز نقطه حملش عقده حسب حال رسید
 که فرخی و فراخی بحال سال رسید
 زین شعر زایطاب پایه مال رسید
 که وقت تختیت جشن نیک فال رسید
 مرستے که پس سینی و نجح مال رسید
 نشاط جشن که بر عین عیده دال رسید
 چو طول حبکه که ورضش باقصال رسید
 مدام تماگرہ برشته بہرال رسید
 زیاد و باد و خنده ان که در خیال رسید

رکاب دش ترا ماده و آقاب گشید
 ز نیزه تو ساک اغزل آمد و راجع
 به کاخ جاوه تو خسرو حل خان کوتاه
 ز هر است که بر عین مینیت دارد
 بیارگاه درفیعت که کوس او چیخ است
 ز اوج روی پیشی نباود ذمائل شده
 لوح فکر تو محفوظ کیس غلام آمد
 ز آکاساف وزوال و و بال هر سپه
 ز اخاف و مخاف و کلفت به ما و فلک
 سجا رسید بور سپه هر زر اد
 ز مین نباذ که صدر زحل خسل آمد
 فلک بر قص ز دور قمر که سال گره
 نو و منطقه خوش خویش سشته سالش
 و این بیکاری سال حال باید نواند
 غصی خوش چون از تو قافتی نگست
 ز دل برای دعا دست بسته بجنا
 شاپ سپه جنا با ترا مبارک باد
 بود مبارک و مسعود و مینیت آمر و
 بطل عمر تو بیوسته با دعوض حیات
 خسته با دتو جشنها سے سال گره
 عقود و کشتہ عمرت ز گلکشان و بخوبی

خناگر تو غنی کش ز مال کبہ پست
کناد تینیت جشن شاه ناگزیند

چ مال آنچه ک در دامن کمال رسید
تو انگری بمل آمدند آن مال رسید

منتهٰ تینیت کرده یون حضرت ملکه بصری شاک در درمیش قدم باشتم ایضاً تینیت جناب صنیع صاحب آینیت

باز در جانِ جهانِ ذوقِ بیجانِ آمد
باز در دلم و سنج بپیانِ آمد
باز اندوهِ رشادی بهدِ باجانِ آمد
باز روشنِ عیشِ نمایانِ آمد
باز دره باغِ املِ فصلِ بیارانِ آمد
باز در گرین زدنِ باوز بارانِ آمد
باز بليل بروایے محلِ خدانِ آمد
راستِ سرکردِ بابنگتِ خانِ آمد
باز در شبِ حدِ طالعِ حرمانِ آمد
باز بر صیفِ جاییه بسر طانِ آمد
باز در برحِ محلِ هرود خشانِ آمد
باز مریکتِ شبِ محلِ غاییه بارانِ آمد
باز ناسوختهِ هودی است که سوانِ آمد
باز آن سال فرجِ بخش دلِ جانِ آمد
باز سال گره آصفِ دورانِ آمد
نام او تلخ لوك افسر خانِ آمد

باز در قاب سبے جانِ جهانِ جانِ آمد
باز ایامِ سرور و طرب آغازِ نهاد
باز غرداز مرست رسته اقا و بدل
باز تیره شبِ غمِ رسته از حالم برداشت
باز بر گلین ایسکانِ تازه دمید
باز در خده ترین آمد و از لاله و گل
باز بگفت بجا چنستانِ جهان
باز قمری برس شر و نواسے عشق
باز بر اوجِ حصولِ اغترایمید و مید
باز در طالعِ تیرست عیانِ سهمِ الغیث
باز در حوتی ز هر و قرانِ ماہی است
باز خده عطر اشانِ صندلِ صبحِ نوروز
باز ناساخته کافور سر آمد و غلام
باز آن ماه نشاط آو طبع و خاطر
باز آدمیه میلادِ حضور پر نور -
میر محبوب علیخان که بمحبت خانی

رونق گئی و آرالیش گیهان آمد
 طلاق گاشته سهیان چفت سلماں آمد
 و زکف بر او تو خون در جلگه کان آمد
 پا ز مسکر ده براسته ده غلطان آمد
 و دستت از کیسه خود چون گرفقان آمد
 لعلی سیکانه ز دستت بدل کان آمد
 گو هر انقدر گران گشت که از زان آمد
 خاک بر سر فلفت کان بخشان آمد
 تیره از خومی خوشت خشم جیوان آمد
 محل زر شکب رخ تو چاک گریهان آمد
 و ز کفت بهره گئی به احسان آمد
 که سده و سیمه راجو تو مکسان آمد
 ششته عمر عدو ششته بیجان آمد
 کا و خور دست اگر ذقر ده دان آمد
 دراب^{۱۰} پرده دار درایوان تو گیوان آمد
 یک علم دار تو خوشیده دشان آمد
 هم عطا سخ تو نامیده ز میزان آمد
 هم دیر فلات صاحب دیوان آمد
 کوک عطای^{۱۱} رس صبح بیهاران آمد
 بدین خده بدل علیش بتن طان آمد
 پهله اطمیح خوش ده امیر شادان آمد

آن نظام دکن آصف ده دان کزوی
 جم خشم سر ده ده دان که تلاج و بگین
 از عطا یتو پرآب است دهان دریا
 تازه فاکت قدرت آپش آبی در دست
 بخشیده اگر آب دریا سهل است
 سروج باشد کفت لطفه رویه دیا
 از خنا یتو که باران گهرمی باره
 آب در ویده شد از دست تو بخمان
 خبره اند و می دل افزور تو خشم خردید
 سر و شد از عوق شرم قدت پادر گل
 هر خلق تو ز گئی بجهه ذکر حسن
 بخشیده از تو پیده دسیمه لیل نهای
 گرد و تماشته طان داشت سهیت محظی
 سال خورد دشده از راهی تو تعییم
 شیخ^{۱۲} افروز شستان جمال تو قمر
 یک کمان دار تو ترک فکله ایه از تو س
 سه کمر لیهه ات از منطقه آمد جوزا
 هم رات قاضی پسرخ آمد هصد اهلی
 شاه برص شمشه از پی این ساگره
 چند اسال نکو فال شفر از مقدم آن
 پهله ایده پس زور دل هرس دست

آب اند دین طیع خنداں آمد
کا خسال و گرہ اذی مسان آمد
سی خپس حد سال نمایان آمد
کان بیلا د د محبوب نزیدان آمد
آخرش در طرف آصف دوان آمد
حد بعنی طرف و حاتم و پایان آمد
کو حد و خاتمه خستم رسولان آمد
شاہ جم مرتبه محبوب یلنیان آمد
رشته نظم ک شایان پے شایان آمد
زان نظام دلست نام پریان آمد
کرد و رشته کان رفتہ گریان آمد
ئے بود مخدوش یا ک پریان آمد
براقاب شہمان لائق شایان آمد
در روا اتاج پے حضرت قرآن آمد
از پریوش بیل بدن شایان آمد
نے عقیق جگرے کرول برکان آمد
دین دو صد خون جگر نیخ دیان آمد
مرود خون نیست ک لعل و رومنان آمد
ک غمی بوده و در خیل گدایان آمد
تاکه نوروز داین رشتہ گروسان آمد
با و آن نقطه مشرق که نہاران آمد

نکتہ تاریخ شیرن بند نمک زد و قش
کر پئے سال گرہ رسماً بود انادل
لا جرم ناخسال و گرہ از روی جمل
در همه سال دو ماہی بود از نام ربیع
اول آمد پئے محبوب خدامی دو جهان
دو دو آمد داد داد از روی جمل
پس ده و دو شده میلا دختا م مرسل
نصف آن شش شری پے میلا دنظام ساد
نسر و ادیر جانی که نگهد اشته
ن اشطام است و منظوم بود نظم سخن
بنشار تو غنی گوہ ششم ہوار بدیع
نظم من عقدہ منظوم ناید زنفتم
گر قبول تو قند دور بناشد کی گہر
خاص خشنده در نظر ک اذ گوہ را ک
زانکه این بوہرا زنده ک صبن طایت
این عقیقیست اب صد خون جگر سر در و ده
لعل یک قطره خون است فربسته نیاک
نظم جان آمد در جان بچان از استحیات
زان برآه طلبش صد چونی را بینی
تابو د رشته دور ایت فلک سر در گتم
گرہ رشتہ عمرت بطلوع مده و محش

چون درین قصیده رویک سید آمد هست قازر سید و از نسیم حقیقت و مجاز
معانی متعدد و اراده اپنے محبت هراویتی غفیر سار سیده برای آسانی نگران
موارد و افعال و تکرار را بایکاں لعنوا جند و ماتوفیق الاباشی محمد عبد الغفرانی

نام فاعل	صله	سید	مصدر	منتهی مصدر
که موش خان نما و میز و دعاصا عالی شیرازی	وصول انتها رسید که بیان نهاده	رسید که بیان نهاده	رسید	وصول انتها رسید که بیان نهاده
بزکه چشم ترم آب را آب رسانه نظام عشق	باکن رسید که خاک از بیان نهاده	رسید	رسید	باکن رسید که خاک از بیان نهاده
در تو رسم گر بسانی مرا خود دلبوی	قرب دل بتو دادست نشانه مرا	قرب	قرب	دارد
ورند باکس نه رسیدم که از کوئی بود حافظ شیرازی	بر عطا اللہ که صفا از تو پیام می داد			
بلسے آسانی چه بل رسیده باشد صائب صفتی	و آزاد زنول دو سر زندگ که گردن بجای اسری ندارد			
آرے بد حسن تو اینها مرسد شاہنی و رای	بردم ز عشق بردل من صد بار سد			
حر ناو کے بینه این بتلا سد ایضا	العام عام تو چهره را میرسد پنهان			
کشت رسیده رانم باران چ حاجت حن دلبوی	پنجه شد من هر کو بتو رسیده رسیدش بهبه مراد			
بجنایش نا رسیده کسی نظام گنجوی	چینز آن چوبه میوه نا رسیده رسید			
کے که بافت فشر زند رسیده و یاد قزوینی	بان و ماقله گیتی چون تو اسے مشا و گزیمه			
ور قیز ارادت خاکی است اهل طون	کشکل گفتی ماذ رسیدن با ده ابا خم هار الازمت			
با قراحتی	افیون چو رسید غاریت ہوش کند			
منه رسیده چو پنده لب تو بگرد غنی کشیری	ز شرم چشم تو بادام خشک تر گردد			
کربنے تو می رسید چو از شراب دماغ دلبوی	غوش چلگت میاکه مایه سرگوڈ اشعاش قوی			
				قدن -

مصدر	رسیدن	صله	نام شاعر
دگر از ب محبت نهادن میخواهی نزدیک نقص	از	همان میرسد از گردش حسپی داغ تو ملخص کاشی	نیزه
توجه کردن حقیقت که در داره امکان نیست	به	ایل در دیگر بد و سخن ما برسه حساب اینها	نیزه
بخود نیزه آن غوش تا با چه رسید	با	ما آبر و منی رود منان منی رسید حافظ اشیازی	نیزه
پیشیدن چون خاک را هدیت شدم هم پھر باویا	با	میرسد گران چین مشق پریت لی مرزا نایرا صهیان	نیزه
که غندن پیز چون محل علاش رو پیازه دست نوایم	با	را کلکش قدمست ذلاتش غنی سعدی شیراز	نیزه
لایق و نزدیک مردار ارس کسری باو منی	با	کیش زیاده خوبی پاوه رکاب نیست ملائمه	نیزه
بر این مقامی قیمت ہرگز ہال عیاد با بر نیزه رسید	با	گرمولوی بر تجنه عطر ارسید	نیزه
خواهد رسید رقبه حاضر بولوی	با	زمانه ساز چه اندیشه از زمزد کند	نیزه
شکر بچاشنی زهر خاد گئے در رسید	با	پاے بخواب رفته با بهو نیزه رسید	نیزه
ہرگز بخشش شوخي ابر و منی رسید	با	جان در ترد دست کر دلمدار سیر رسید	آمدن
آمدن دل می طید گر خبر سریا برسید	با	بیا که وقت ناشاء صن بزر رسید	نیزه
تا گرد با و آه گرددون نیزه رسید	با	از گر در اه قاصده محبوون نیزه حساب اینها	نیزه
لیغور تمام از نیزه فلسفه در فلان کار خوب برسید	با	بها عجم	نیزه

العناس

Call No. ۱۵۸۰
Suh

ایں کا فہد نقوش نا زیبا کہ بائختہ مشق اطفال شیخہ و مانا و نامہ اعمال این سینما
ہمان است۔ کاغذیں پیران بد ادا نا پسیسا است۔ کاش بزرگان کو چکل
واد گرا بر قریب دش رسند و داش وہند یعنی اگر نعلطا سم نظرے بے بران بر نگما رندو
بچیزے ببردارند بس درختہ نامے دیوار بکار برند و بیکار کا فہد تو تعاون چکسہ خابشا رند
والا بین باز سسند تا مرسم فتحم سینہ خود سازم و فتیله ناسور بجگر کنم کہ خون مبارجہ
ور دلم جمع است و جمیعت دل بائخت بخت پر آکنده دند اینہا بچگر و شردہ ام و فشرہ
بچرنا شستا خورده۔

کائنات

بُر جھی بُر سرمانِ مہمند کہ درینزند
از ان شبیہ کہ بگیر و کس اربعان بنت
بھفت بیش بگرانی فشنزوون وہا
گران بھائے کالائے رہیان بنت
خوش بھیج بگیرند بکش بگزند
لکھتہ بیٹہ متل عکر در دکان بنت

بندہ بی سیار عبد الغنی